

ביום ראשון אדר"ח אייר תשע"ח נסעתי לכותל המערבי מביתי שבבני ברק. בדרך לכותל נעצרתי בחנות מזון והזמנתי לעצמי כוס קפה ודבר מאפה. לפתע נעמד בסמוך אלי אדם מבוגר. מבטאו אמריקאי. בידו החזיק עגלת קניות. אני שם לב שהוא ממלמל משהו ספק לעצמו ספק אלי. כשהמלמול ממשיך, אני מטה את עצמי לכוונו, לשמוע מה הוא אומר.

"תוכל לקנות שתיה גם עבורי?" מיד הבנתי שמדובר במקבץ נדבות. עכשיו גם הבחנתי שיש לו איזה שלט על העגלה, בעזרתו הוא כנראה פונה לציבור.

לקח זמן עד שהמשקה החם הגיע. ואז- במחשבה אחת טובה ומהירה- הצעתי לו.

"בבקשה קח את המשקה. זה בשבילך".

האיש אמר תודה, הצטודד לפינה, אך כעבור רגע שב ופנה. שוב מלמול. שוב הטיית אוזן, וזה מה שאני שומע: "תוכל לקנות לי גם מאפה?"

התחלתי להרגיש קצת לא טוב. זה כבר היה נשמע לי קרוב לסחיטה. הייתי אדם טוב, נתתי לך את המשקה שהזמנתי לעצמי, עכשיו אתה רוצה גם מאפה. אומרים על זה: "נותנים לך אצבע, אתה רוצה את כל היד?"

פניתי אליו בחיוך ואמרתי: "תראה. אנחנו עושים שותפות. הזמנתי משקה ומאפה. המשקה שלך. המאפה שלי. בסדר?"

אבל האיש לא הרפה: "אני רוצה גם לאכול", אמר.

בשלב הזה אני קולט, שעניי ואוזני המוכרים כרויות לדו שיח שבינינו. עובר רגע והם מתחילים להתלוצץ על חשבוני. שמעתי את אחד המוכרים אומר לשני: "תראה איזה 'פרייאר'. נותן לו שתיה. עכשיו יתן לו מאפה. עוד מעט הוא ירצה שיקנה לו את כל החנות..."

אתם מבינים שזה לא עושה לי עודף מוטיבציה. אני מתחיל לתהות ביני לביני, איזה 'מספר' אני אצלו היום... כמה 'קליינטים' הוא כבר דג ברשת שלו, כאשר הוא מעורר את רחמיהם ומבקש שיקנו לו משקה ומאפה.

בכל זאת. נשמתי מקרקשת בקרבי. לא כך חונכתי. המאפה נוחת על שולחני. ההלך עדיין בסמוך. אני פונה אליו ואומר: "קח. גם זה בשבילך".

הוא נראה מופתע. "אולי נעשה חצי חצי? אמרת 'שותפות', לא?"

"לא תודה. אין צורך. תאכל אתה".

באותו רגע אני חושב לעצמי, שהפעם אצא מהחנות בלא כלום. אינני בעל אמצעים, ולקנות שתי מנות זה לא בתקציב שלי. לבסוף הרעב והצמא מכריעים אותי, ואני מזמין שוב לעצמי.

בזמן שאני מחכה למנתי החדשה, 'שכני' החדש מטיב את ליבו ובאותו זמן מספר לי את צרותיו. זו הרצאה של עשר דקות לפחות. את הרוב אני לא מבין. אבל אני מהנהן בראשי באמפתיה. העיקרון די ברור. אדם שמזלו לא שפר עליו והגיע לאן שהגיע.

זהו. האירוע הסתיים. יצאתי מהחנות. פני לכיוון הכותל.

לא הספקתי לצעוד חמישה צעדים והנייד שלי מצלצל. אשתי על הקו.

"האם כבר הגעת לכותל?", היא שואלת.

"עדיין לא. אני בדרך. התעכבתי קצת", השבתי.

"אז תנסה להשיג 'משקה' בדרך, ותבוא לכותל עם 'לחיים' גדול", השיבה לי.

"מה קרה? על מה 'לחיים'?", התפלאתי, והיא מספרת: "חיים שלנו רצה לאכול ארוחת ערב. הוצאתי לו לחם מהמקפיא ואמרתי לו שיפשיר במיקרוגל במשך שתי דקות, כמו שאנחנו עושים תמיד.

"הוא הפעיל את המכשיר, אך בטעות נלחץ לו עשרים דקות במקום שתי דקות. מיד אחרי ההפעלה הוא עלה לקחת משהו בקומה השניה. שם שקע לרגע במשחק ושכח מהכל.

"כעבור רבע שעה אנחנו מתחילים להרגיש ריח שריפה. מה יכול להיות? זה בטח מהשכנים. לנו אין שום דבר על האש. אבל הריח מתגבר. אנחנו יורדים למטה. חיים מקדים אותי.

הבית כולו אפוף עשן סמיך. מיד הוא נזכר. המיקרו!

באומץ לא מובן, ומבלי להתייעץ אתי, הוא רץ למטבח, חודר דרך מסך העשן, מוציא את התקע מהשקע ורץ בחזרה.

אם הוא לא היה עושה את זה ואם לא היינו מריחים ויורדים לבדוק, מי יודע איך זה היה נגמר?

עד כאן סיפורה של רעייתי.

אני שומע, נעמד ומצטמרר: זה קרה הרגע. היא מחייגת אלי דקה אחרי שהאירוע הסתיים. זה ארך בביתי כרבע שעה. זה בדיוק הזמן- ובאותו הזמן - שאני עמדתי ב'משא ומתן' עם ההלך.

מידה כנגד מידה. לחם תחת לחם. נפש תחת נפש. מעשה החסד שלי בירושלים הרחוקה, הציל את בני ביתי בבני ברק, באותן דקות ממש. הלחם שנתתי לאיש המסכן, הציל את בני מהלחם שהכין לעצמו.

עכשיו יום חמישי בלילה. חמישה ימים אחרי האירוע. הבית עד לרגע זה מלא בריח חריף של עשן. הוא לא עוזב את הכתלים והכלים. אנחנו לא מצליחים להתפטר.

כל פעם שאני נכנס הביתה בשרי נעשה חידודין חידודין. זה מזכיר לי את המעשה שהיה, על כל חלקיו. אתה מבין שזה עושה לי הרבה מחשבות.

שמעתי פעם מהגאון רבי חיים קרייזווירט זצ"ל, על יהודי שהוא ניסה להתרים אותו, אך הלה סירב ואף זלזל במצות הצדקה. כעבור זמן קצר הוא נספה בתאונה.

אמר אז הרב זצ"ל: "אפשר שזה היה כך. על האיש הזה נגזר מה שנגזר. מבלי שום קשר אלי ולצדקה שאספתי. אך משמים זימנו לו אותי, כדי שאם ירחם ויכפה את יצרו, ירחמו עליו ויקרעו את גזר דינו. כיון שלא עשה כך נשאר עליו הדין שהיה".

גם אני חושב על עצמי כך. יתכן שנגזר עלי חלילה שיקרה משהו בביתי. אך שלחו לי את הנסיון הזה, כדי שאעמוד בו וכך תתבטל הגזירה, כפי שב"ה היה.

(מתוך המדור 'פטנט רשום', המופיע בעיתון המודיע).